

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VIII — Nr. 85

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 26 aprilie 1996

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRÂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR			
8. — Hotărâre privind validarea unui mandat de deputat	2	Acord privind cooperarea științifică și tehnologică între Guvernul României și Guvernul Federal al Republicii Federale Iugoslavia	11
DECRETE			
56. — Decret privind acreditarea unui ambasador.....	2	275. — Hotărâre privind stabilirea cantităților contingente la exportul de produse lemnoase din pădurile administrate de Regia Autonomă a Pădurilor „Romsilva“, până la 31 august 1996.....	12
65. — Decret privind acreditarea unui ambasador	3	285. — Hotărâre privind exceptarea temporară de la plata taxelor vamale a hârtiei de ziar.....	13
66. — Decret privind acreditarea unui ambasador	3	ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995	4-6	49/1995. — Circulară privind modificarea circularelor Băncii Naționale a României nr. 11/1995 și nr. 12/1995	13-14
Decizia nr. 27 din 12 martie 1996	7-9	6. — Circulară privind modificarea Circularei Băncii Naționale a României nr. 49/1995.....	14
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
262. — Hotărâre privind transmiterea Complexului „Razim“ Unirea în proprietatea publică a statului și în administrarea Consiliului Local al Comunei Unirea, județul Tulcea	10	7. — Circulară privind modificarea Circularei Băncii Naționale a României nr. 6/1996.....	14
263. — Hotărâre privind aprobarea Acordului de cooperare științifică și tehnologică dintre Guvernul României și Guvernul Federal al Republicii Federale Iugoslavia	10	REPUBLICĂRI	
		Hotărârea Guvernului nr. 864/1995 privind instituirea controlului obligatoriu al valorii în vamă pentru unele produse provenite din import	15-16

HOTĂRÂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE privind validarea unui mandat de deputat

În temeiul art. 67 alin. (1) din Constituția României, al art. 66 alin. (9) și al art. 68 alin. (3) din Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și având în vedere Raportul Comisiei de validare,

Camera Deputaților h o t ă r ă ș t e :

Articol unic. — Se validează mandatul de deputat al doamnei Georgeta Știrbu, aleasă în Circumscripția electorală nr. 38 Vaslui, mandat devenit vacant ca urmare a demisiei domnului Traian Băsescu.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

București, 22 aprilie 1996.
Nr. 8.

D E C R E T E

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T privind acreditarea unui ambasador

În temeiul art. 91 alin. (2) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Domnul Pepelea Petru se acreditează în calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Columbia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 9 aprilie 1996.
Nr. 56.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET**
privind acreditarea unui ambasador

În temeiul art. 91 alin. (2) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Domnul Lefter Panait se acreditează în calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Federală Iugoslavia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 16 aprilie 1996.
Nr. 65.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET**
privind acreditarea unui ambasador

În temeiul art. 91 alin. (2) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Doamna Ionea Florica, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Finlanda, se acreditează în aceeași calitate și în Republica Estonia, cu reședința la Helsinki.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 16 aprilie 1996.
Nr. 66.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 107*)

din 1 noiembrie 1995

Mihai Constantinescu	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Constantin Burada	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, invocată de Popescu Elena în Dosarul nr. 1.036/1994 al Curții de Apel București, Secția contencios administrativ.

Dezbaterile asupra excepției de neconstituționalitate au avut loc la data de 18 octombrie, fiind consemnate în încheierea din ședința respectivă, iar Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 26 octombrie 1995 și apoi pentru data de 1 noiembrie 1995, când a adoptat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 noiembrie 1994, pronunțată în Dosarul nr. 1.036/1994, Curtea de Apel București, Secția contencios administrativ, a sesizat Curtea Constituțională, la data de 28 februarie 1995, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, invocată de Popescu Elena.

În susținerea excepției se arată că art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 este contrar art. 16, art. 38 și art. 43 din Constituție, întrucât stabilește limite diferite de muncă și de vârstă pentru pensionarea bărbaților și a femeilor, iar norma juridică fiind imperativă, nu dispozitivă, textul de lege nu poate fi privit ca o măsură de protecție specială a femeii. Sub acest din urmă aspect, se arată că, dacă dispoziția respectivă ar constitui o măsură de protecție socială, ar fi trebuit să permită femeii de a opta sau nu pentru pensionare la împlinirea vârstei legale mai mici. Or, textul este categoric, în sensul că la împlinirea vârstei prevăzute de lege, mai mică decât în cazul bărbaților, femeia poate fi pensionată din oficiu, ceea ce reprezintă o discriminare, o atingere adusă dreptului la muncă și o vătămare a dreptului la un nivel de trai decent.

În opinia exprimată, Curtea de Apel București consideră că excepția este întemeiată față de prevederile art. 16 — „egalitatea în drepturi” — din Constituție, întrucât art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 nu constituie un regim de protecție a femeii, în comparație cu regimul de pensionare a bărbaților, instituind dreptul unității de a decide pensionarea personalului angajat, la împlinirea vârstei de 57 de ani femeile, față de 62 de ani bărbații, cu o vechime în muncă de 25 de ani, respectiv 30 de ani.

Pentru soluționarea excepției, în conformitate cu art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, s-au solicitat puncte de

vedere Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului, iar în temeiul art. 5 din aceeași lege și al art. 12 alin. 4 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale s-au cerut relații la Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Societății Române de Dreptul Muncii.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că dispozițiile art. 6, 9 și 10 din Pactul internațional relativ la drepturile economice, sociale și culturale, la care România este parte, ce consacră, alături de dreptul la muncă, dreptul la asigurări sociale și o protecție specială a familiei, femeilor, copiilor și adolescenților, își găsesc o reglementare corespunzătoare în legislația noastră referitoare la asigurările sociale (concedii de maternitate plătite, concedii pentru îngrijirea copiilor bolnavi, acordarea dreptului la pensie pentru femei la o limită de vârstă inferioară aceleia pentru bărbați, alocații pentru copii etc.). Se mai precizează că, astfel cum rezultă din art. 10 alin. 3 al Declarației O.N.U. cu privire la eliminarea discriminării față de femei, din 7 noiembrie 1967, măsurile luate pentru protecția femeii, pentru motive inerente constituției sale fizice și sarcinilor suplimentare cărora trebuie să le facă față pe parcursul vieții (nașterea, creșterea copiilor, munca în gospodărie), nu pot fi considerate ca discriminatorii. Cu privire la excepția ridicată, se consideră că prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 nu au caracter imperativ ci, dimpotrivă, constituie o normă juridică permisivă care, fără să oblige femeia să iasă la pensie, la 57 de ani, sau să-i interzică aceasta la împlinirea vârstei respective, consacră posibilitatea femeii care a împlinit 57 de ani de a uza de dreptul la pensionare conferit de lege. Reglementarea înscrisă în art. 8 alin. (3) din lege, potrivit căreia femeile care doresc să continue activitatea și după împlinirea vârstei de 57 de ani pot cere cu 3 luni înainte să fie menținute în muncă pe o perioadă de cel mult 3 ani, are caracterul unei norme supletive care îi confirmă femeii posibilitatea să opteze pentru această variantă și, numai în caz contrar, se face aplicarea regulii generale înscrise în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977. Se mai susține că excepția este nefondată, deoarece prevederea criticată nu contravine dispozițiilor art. 16, 38 și 43 din Constituție. În acest sens se menționează că egalitatea cetățenilor în fața legii nu trebuie înțeleasă ca o uniformizare a prevederilor legale, fără să se țină seama de caracteristicile fizice sau de vârstă ale cetățenilor și de aceea stabilirea prin lege a unei limite de vârstă, atât pentru femei cât și pentru bărbați, pentru ieșirea la pensie, nu poate fi interpretată ca o îngrădire a dreptului la muncă. De asemenea, enumerarea în art. 43 alin. (2) din Constituție a domeniilor în care statul are obligația de a asigura protecția socială, dreptul la pensie, ajutorul de șomaj etc., precum și garantarea acordării acestor drepturi prin legi speciale, reprezintă transpunerea prevederilor art. 11 alin. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, conform cărora statele recunosc dreptul oricărei persoane la un nivel de trai decent.

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 27 din 12 martie 1996, publicată la pag. 7.

În punctul de vedere al Ministerului Muncii și Protecției Sociale se precizează că vârsta de pensionare este, în prezent, una dintre cele mai discutate și controversate probleme cu care se confruntă ministerul, presiunile cele mai mari din partea unui mare eșantion al populației fiind pentru reducerea și menținerea diferențierii, între bărbați și femei, a vârstei de pensionare. Deși legea-cadru a pensiunii, Legea nr. 3/1977, prevede vârsta de pensionare pentru femei de 55 de ani, respectiv de 57 de ani, și pentru bărbați de 60 de ani, respectiv de 62 de ani, vârsta medie reală de pensionare este de 57 de ani pentru bărbați și 52 de ani pentru femei, ca urmare a multitudinii de facilități conferite de legislația din ultimii 5 ani. Această realitate a creat și creează mari disproporții între populația activă și cea pasivă, cu efecte negative asupra bugetului asigurărilor sociale de stat. Deci, din acest punct de vedere, în contextul procesului de reformă socioeconomică, se impune cu necesitate și reforma sistemului de asigurări sociale, un prim element, dar nu și cel mai important, fiind acela al creșterii vârstei de pensionare.

În România, femeile pot ieși la pensie cu 5 ani înaintea bărbaților, iar numeroase țări europene, care, de asemenea, consacră constituțional egalitatea sexelor, au o prevedere similară pentru femei, deși la o vârstă mai înaintată. Se consideră că această prevedere nu trebuie privită ca o inechitate sau ca o discriminare, ci doar ca o facilitate acordată femeilor, având în vedere dubla lor activitate ca salariate și gospodine, cu atât mai mult cu cât în prima parte a activității sociale a femeilor nu sunt create prea multe forme de sprijin pentru creșterea copiilor, îngrijirea și educarea acestora. Totodată se arată că prevederile Legii nr. 3/1977, privind vârstele de pensionare, nu instituie o îngrădire a dreptului la muncă, deoarece Legea nr. 2/1991 prevede posibilitatea continuării activității în calitate de pensionar. Pe de altă parte, se apreciază că, în contextul actual, trebuie avute în vedere și problemele interne ale unităților legate de forța de muncă și șomaj, de necesitatea formării și integrării cadrelor tinere.

Așa fiind, se consideră că posibilitatea pensionării femeii mai devreme decât bărbatul este o facilitate și nu o măsură discriminatorie, iar problema egalizării vârstelor este de viitor, când vor fi create condițiile pentru realizarea ei.

Societatea Română de Dreptul Muncii, într-un material mai amplu, care cuprinde observații la Cartea Albă a Reformei Asigurărilor Sociale și Pensiilor, apreciază că măsura preconizată a unificării vârstei de pensionare pentru limită de vârstă între bărbați și femei, pe ideea egalității sexelor, ar trebui să se bazeze pe o serioasă expertiză biologică și antropologică asupra femeilor din România, deoarece ar fi judicioasă numai în măsura în care s-ar dovedi științific că au o capacitate de muncă identică cu bărbații de aceeași vârstă. Cât timp însă o cercetare științifică în acest sens lipsește, trebuie prezumat, în continuare, că uzura capacității de muncă a femeilor este mai mare și, ca atare, diferențierea actuală de 5 ani apare justificată. O atare diferențiere constituie o discriminare „pozitivă” de protecție a unui grup sociouman, în speță a femeilor, ceea ce nu contravine Constituției.

La cererea părților, la dosar au fost depuse extrase din Cartea Albă a Reformei Asigurărilor Sociale și Pensiilor, care privesc problemele ce le ridică speța de față. De asemenea, s-a atașat Decizia nr. 1 din 28 ianuarie 1987 a Tribunalului Constituțional Federal al Germaniei, prin care s-a reținut că vârsta de pensionare pentru femei la 60 de ani, diferită de cea a bărbaților, la 65 de ani, nu încalcă

principiul egalității în drepturi prevăzut în Constituție, întrucât corespunde condițiilor sociale și profesionale diferite, ce există între bărbați și femei, îndeosebi ca urmare a obligațiilor ce revin femeii ca mamă și în gospodărie. Totodată, s-a mai depus Decizia nr. 12.568/1990 a Curții Constituționale a Austriei, prin care s-a statuat că „legiuitorul, treptat, poate și trebuie să procedeze la egalizarea vârstei de pensionare”. După cum reiese însă din faxul din 15 septembrie 1995 al președintelui Curții Constituționale a Austriei, Parlamentul a declarat valabile limitele de vârstă diferențiate pentru pensionarea femeilor și a bărbaților, hotărând ca problema să mai fie dezbătută după anul 2019.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, opiniile Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și ale Societății Române de Dreptul Muncii, Cartea Albă a Reformei Asigurărilor Sociale și Pensiilor, cele două decizii sus-menționate ale Tribunalului constituțional din Germania și Austria, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părților și ale reprezentantului Ministerului Public și având în vedere prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, raportate la Constituție, precum și la dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost sesizată în mod legal și este, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 1, art. 3 și art. 23 din Legea nr. 47/1992, competentă să se pronunțe asupra excepției.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, „Personalul muncitor care are o vechime în muncă de minimum 30 de ani bărbații și 25 de ani femeile are dreptul la pensie pentru muncă depusă și limită de vârstă, la împlinirea vârstei de 62 ani bărbații și 57 ani femeile”.

Prin excepție, se apreciază că această dispoziție legală este contrară art. 16, art. 38 și art. 43 din Constituție.

Dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție prevăd că „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Prin excepție, se susține că art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 ar institui o discriminare bazată pe sex.

În legătură cu această problemă este de reținut că principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. În acest sens este și practica jurisdicțională a Curții, așa cum rezultă din deciziile nr. 70/1993, nr. 74/1994 și nr. 85/1994, în concordanță cu practica constituțională din alte țări, precum și cu practica Curții europene a drepturilor omului.

În general, se apreciază că violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite. În alți termeni, principiul egalității nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații. Egalitatea formală ar conduce la aceeași regulă, în ciuda diferenței de situații. De aceea inegalitatea reală, care rezultă din această diferență, poate justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii care le conține. Tocmai de aceea principiul egalității conduce la sublinierea existenței unui drept fundamental, dreptul la diferență, iar în măsura în care egalitatea nu

este naturală, faptul de a o impune ar însemna instituirea unei discriminări.

În cauza de față, prin excepție se invocă faptul că existența unei vârste de pensionare diferite pentru femei și bărbați ar constitui o discriminare. Dacă, în principiu, condițiile generale socioprofesionale dintre femeie și bărbat ar fi egale, nu numai în sens formal-juridic al termenului, ci și în sens real, evident că excepția ar fi întemeiată. În fapt, însă, datorită imperativelor legate de creșterea și educarea copiilor, îndeosebi în primii ani, sarcinilor sporite ce revin femeilor în gospodărie, lipsei unor modalități sociale și economice larg accesibile, în perioada actuală de tranziție, care să le degreveze de aceste obligații, precum și altor aspecte care îngreunează ascensiunea lor profesională (concedii de maternitate, concedii postnatale, concedii pentru îngrijirea copilului bolnav, interdicțiile cu scop de protecție de a lucra în anumite condiții etc.), precum și altor împrejurări, femeile sunt în situații ce le dezavantajează față de bărbați. Desigur, asemenea situații cu timpul se estompează și vor dispărea, fenomen ce se regăsește în toate țările europene ca fiind una dintre caracteristicile evoluției societăților moderne. În prezent, însă, majoritatea statelor au consacrat vârste diferite de pensionare, deși principiul egalității sexelor este general admis. Chiar și în situații cum ar fi în Austria, unde jurisdicția constituțională a apreciat că principiul egalității sexelor impune aceeași vârstă de pensionare, autoritatea legiuitoare, ținând seama de realitățile socioprofesionale existente, nu a acceptat în prezent acest punct de vedere. În Germania, așa cum rezultă din decizia Tribunalului Constituțional de la Karlsruhe, aflată la dosar, ținându-se seama de aceleași realități socioprofesionale rezultate dintr-o largă anchetă socială, acesta a decis că în stadiul actual se justifică vârste de pensionare diferite. În țara noastră aceste realități socioprofesionale sunt incontestabile, așa încât stabilirea unei vârste unice de pensionare, atât pentru bărbați cât și pentru femei, ar avea semnificația instituirii unui tratament egal pentru situații diferite. De altfel, legislația mai prevede diferențe de tratament între bărbați și femei și în alte situații, cum ar fi, spre exemplu, în legătură cu serviciul militar și în ce privește măsurile de protecție sus-amintite. În fond, referitor la aceste măsuri de protecție, și bărbatul poate fi în situația de a-și îngriji copilul, chiar în exclusivitate, dar nu beneficiază de avantajele prevăzute de lege pentru mame.

Prin excepție, s-a invocat și faptul că pensionarea la o vârstă mai mică a femeilor ar afecta dreptul lor la muncă înscris în art. 38 alin. (1) din Constituție. Este un motiv ce nu poate fi reținut din moment ce, după pensionare, potrivit Legii nr. 2/1991, se poate cumula pensia cu salariul.

De asemenea, nu poate fi reținută nici critica legată de încălcarea prevederilor art. 43 din Constituție, privind nivelul de trai decent, cât timp pensia se stabilește, în principal, în funcție de salariu și vechimea în muncă, iar pensionarul are posibilitatea de a cumula pensia cu salariul. Potrivit art. 43 din Constituție, statul are obligația să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent, care, însă, în condițiile economiei de piață, nu poate fi decât rezultatul efortului propriu.

În același timp trebuie observat că drepturile fundamentale consacrate de Constituție nu pot fi privite izolat, ci într-o corelație firească, logică. Așa fiind, cu referire la dreptul la muncă, nu trebuie omis nici faptul că art. 43 alin. (2) din Constituție consacră dreptul la pensie ca principala formă de realizare a dreptului la asigurări sociale, iar art. 45 din Constituție creează un regim special pentru protecția copiilor și a tinerilor, obligând autoritățile publice să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării. În aceste condiții, dispozițiile legale trebuie corelate în așa fel încât să asigure respectarea tuturor drepturilor fundamentale în cauză.

În susținerea excepției s-a cerut și menținerea diferenței de vârstă pentru pensionarea bărbaților și a femeilor, cu interpretarea, totodată, a prevederilor art. 8 din Legea nr. 3/1977, cu privire la pensionarea la o vârstă mai redusă a femeilor, ca fiind dispozitive, deci instituind doar o posibilitate de care salariatele să poată beneficia, dacă vor. Interpretarea solicitată, contrară modului de aplicare a textelor legale respective, are însă semnificația unei modificări, ceea ce nu intră în competența Curții Constituționale. Numai Parlamentul, în temeiul art. 58 din Constituție, îndeplinește funcția de legislator pozitiv. De aceea solicitarea formulată de reprezentantul reclamantei este contrară statutului constituțional al Curții și încalcă competența legislativă a Parlamentului.

Față de cele arătate, văzând și prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și pe cele ale art. 1, art. 3, art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 24 alin. (3) și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 invocată de Popescu Elena în Dosarul nr. 1.036/1994 al Curții de Apel București, Secția contencios administrativ.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 1 noiembrie 1995.

PREȘEDINTE,
dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,
Constantin Burada

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 27

din 12 martie 1996

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Ioan Deleanu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Constantin Burada	— magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Popescu Elena împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 107 din 1 noiembrie 1995.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 5 martie 1996, în lipsa recurentului și a intimaților, cu care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Concluziile reprezentantului Ministerului Public au fost consemnate în încheierea cu aceeași dată. Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 12 martie 1996, când a adoptat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, s-a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, invocată de Popescu Elena în Dosarul nr. 1.036/1994 al Curții de Apel București, Secția contencios administrativ.

Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, că:

— principiul egalității, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție implică, pentru situații diferite, și dreptul la un tratament juridic diferit, cum de altfel Curtea Constituțională a statuat și prin deciziile nr. 70/1993, nr. 74/1994 și nr. 85/1994. Așa fiind, existența unei vârste de pensionare diferite pentru femei și bărbați nu poate fi considerată o discriminare;

— pensionarea la o vârstă mai mică a femeilor nu afectează dreptul lor la muncă, prevăzut de art. 38 alin. (1) din Constituție, din moment ce, după pensionare, potrivit Legii nr. 2/1991, se poate cumula pensia cu salariul;

— nu sunt încălcate nici prevederile art. 43 din Constituție, privind dreptul la un nivel de trai decent, cât timp pensia se stabilește, în principal, în funcție de salariu și vechimea în muncă, iar pensionarul are posibilitatea de a cumula pensia cu salariul. Pe de altă parte, în condițiile economiei de piață, nivelul de trai decent nu poate fi decât rezultatul efortului propriu;

— drepturile fundamentale consacrate de Constituție nu pot fi privite izolat, ci într-o corelație firească, logică. Așa fiind, trebuie observate și prevederile art. 43 alin. (2) și ale art. 45 din legea fundamentală;

— prevederile art. 8 din Legea nr. 3/1977 nu pot fi interpretate ca având un caracter dispozitiv, deoarece aceasta ar avea semnificația unei modificări legislative, ceea ce nu intră în competența Curții Constituționale.

Împotriva sus-menționatei decizii, Popescu Elena a declarat recurs, invocând următoarele motive:

— instanța a încălcat formele de procedură, a căror violare se sancționează cu nulitatea (art. 304 pct. 5 raportat

la art. 105 alin. 2 din Codul de procedură civilă). Aceasta, întrucât la termenele de judecată în primă instanță, nu a fost respectată regula publicității ședințelor de judecată, consacrată de art. 14 din Legea nr. 47/1992, art. 121 din Codul de procedură civilă, art. 21 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice și art. 6 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Această excepție a fost invocată și în fața instanței de fond, dar ea a fost respinsă, fără să se fi discutat mai întâi admisibilitatea probelor propuse;

— instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale (art. 304 pct. 1 din Codul de procedură civilă), întrucât reprezentantul Ministerului Public, care a intrat în compunerea instanței, a fost o persoană de peste 70 de ani, încălcându-se astfel prevederile art. 69 din Legea nr. 92/1992;

— instanța s-a pronunțat și asupra a altceva decât ceea ce s-a cerut (art. 304 pct. 6 din Codul de procedură civilă), în sensul că, deși s-a cerut declararea ca neconstituțională art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, cât privește formularea imperativă a textului, instanța a considerat că i s-a solicitat să interpreteze într-o anumită manieră prevederile amintite, fapt apreciat de instanță ca având semnificația unei modificări legislative, care nu aparține competenței sale;

— hotărârea a fost dată cu aplicarea greșită a prevederilor Constituției (art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă). Curtea este favorabilă ideii de discriminare pozitivă — idee împărtășită și de recurentă —, dar tocmai această protecție specială a femeii nu este asigurată de textul considerat ca neconstituțional, din moment ce el are un caracter imperativ, interzicând femeii care a împlinit vârsta de 57 de ani să mai continue raporturile de muncă. Chiar dacă, după pensionare, se poate cumula pensia cu salariul, discriminarea continuă să existe. Pe de altă parte, la pensionare raportul de muncă încetează în mod obligatoriu, deci este împiedicat exercițiul dreptului la muncă;

— instanța a considerat că nu este încălcat dreptul la un nivel de trai decent (art. 43 din Constituție), ignorându-se astfel tocmai obligațiile statului în acest sens.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Cu privire la unele dintre motivele de recurs, o constatare de principiu poate fi făcută de la început. Astfel cum rezultă din modul în care unele dintre aceste motive au fost formulate — cele întemeiate pe prevederile art. 304 pct. 6 și pct. 9 din Codul de procedură civilă — în opinia recurentei motivele de casare prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă sunt pur și simplu aplicabile și în materia contenciosului constituțional. Or, potrivit art. 16 din Legea nr. 47/1992, procedura jurisdicțională prevăzută de această lege se completează cu regulile procedurii civile, în măsura în care ele sunt compatibile cu natura procedurii

în fața Curții Constituționale, iar compatibilitatea se hotărăște exclusiv de către Curte.

Primul motiv de recurs, prin care se susține că s-a încălcat regula publicității ședințelor de judecată, nu este întemeiat.

Neîndoielnic, principiul publicității dezbaterilor este un principiu fundamental al oricărui proces, acest principiu dobândind valoare constituțională prin consacrarea lui în art. 126 al legii fundamentale. La acest principiu se referă expres și art. 6 al Convenției pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, considerându-l, totodată, ca element esențial al unui proces echitabil. În consecință, dacă instanța, în condițiile prevăzute de lege, nu a declarat ședința de judecată secretă, nerespectarea principiului publicității dezbaterilor atrage nulitatea absolută a hotărârii pronunțate. Cerința respectării principiului publicității dezbaterilor și în fața instanței de contencios constituțional rezultă și din cuprinsul art. 16 al Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, precum și al art. 14 alin. (1) din aceeași lege, în sensul căruia: „Ședințele de judecată sunt publice, în afară de cazul în care, din motive întemeiate, președintele Curții sau completul de judecată hotărăște ședință secretă“.

Așadar, regula fundamentală este publicitatea dezbaterilor, iar judecata în ședință secretă constituie excepția.

Publicitatea dezbaterilor implică două componente, în principiu, cumulative: accesul părților la dezbateri, ca o condiție inerentă a exercitării drepturilor procesuale, între care și, mai ales, dreptul la apărare și dreptul de a participa la dezbaterile contradictorii a tuturor elementelor de fapt și de drept pe care le implică litigiul; accesul la dezbateri al oricăror alte persoane. Astfel cum s-a spus în chiar cuprinsul motivelor de recurs, sub primul aspect, condiția publicității a fost realizată, reprezentantul recurentei fiind prezent la dezbaterile în fond. Sub cel de-al doilea aspect, este de reținut că au fost, de asemenea, prezente în sală și alte persoane, străine de procesul recurentei, așa cum de altfel s-a arătat în chiar cuprinsul recursului. Stabilirea unor măsuri administrative, pentru accesul în clădirea în care își au sediul și alte instituții decât Curtea Constituțională, nu poate fi interpretată ca o îngădire a principiului publicității dezbaterilor, din moment ce acele condiții administrative, o dată îndeplinite, fac posibilă participarea oricăror persoane la dezbateri, iar prin respectivele măsuri nu se urmărește altceva decât asigurarea securității instituțiilor care își au sediul în aceeași clădire în care se află și Curtea Constituțională. Situația invocată de recurentă este comparabilă cu cea prevăzută de art. 122 din Codul de procedură civilă, când, pentru a se asigura poliția ședinței, președintele completului poate dispune îndepărtarea tuturor persoanelor din sală, fără ca astfel să se poată pune în discuție nerespectarea principiului publicității dezbaterilor.

Nici cel de-al doilea motiv de recurs, potrivit căruia instanța nu a fost alcătuită în conformitate cu dispozițiile legale, nu este întemeiat.

În legătură cu această critică, este de observat că, într-adevăr, potrivit art. 69 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, procurorii de la Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție pot fi menținuți în funcție până la împlinirea vârstei de 70 de ani, cu avizul conducătorului Parchetului. Se consideră de către

recurentă, prin reprezentantul ei, că, față de prevederile amintite, procurorul de ședință „nu avea legal calitatea de procuror, astfel încât constituirea instanței s-a făcut cu grava violare a legii“. Calitatea de procuror a fost însă conferită reprezentantului Ministerului Public prin Decretul nr. 18 din 16 februarie 1994, poziția nr. 88, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 44 din 18 februarie 1994. Așa fiind, procurorul de ședință avea calitatea legală pentru a reprezenta Ministerul Public. Dacă și în ce măsură decretul de numire în funcția de procuror la Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție contravine sau nu prevederilor art. 69 din Legea nr. 92/1992 nu aparține competenței de decizie a Curții Constituționale. În acest sens, sunt de observat următoarele: nici o dispoziție a Constituției nu poate fi invocată în legătură cu acest incident procedural; competența Curții Constituționale este prevăzută expres și limitativ de art. 144 din Constituție, iar între ipotezele de control al constituționalității nu se află și decretul individual ale Președintelui României. Este neîntemeiat și cel de-al treilea motiv de recurs, care se sprijină pe prevederile art. 304 pct. 6 din Codul de procedură civilă — „instanța nu s-a pronunțat asupra unui capăt de cerere, a acordat mai mult decât s-a cerut ori ceea ce nu s-a cerut“ —, adică, la situația dedusă judecării în contenciosul constituțional, faptul că instanța de fond a rezolvat o cerere de interpretare a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 3/1977, deși, în realitate, s-a cerut declararea ca neconstituțional a art. 8 alin. (1) din legea amintită, „cât privește formularea imperativă a textului“. Cu privire la această susținere sunt de menționat următoarele:

— deși în considerentele deciziei atacate se face referire la „interpretarea solicitată“, sensul real al acesteia este acela de a decide asupra naturii normei interpretate, calificând-o nu ca normă imperativă, ci ca normă dispozitivă. Acest sens poate fi dedus din precizarea făcută pe aceleași considerente că o astfel de interpretare „are semnificația unei modificări, ceea ce nu intră în competența Curții Constituționale“;

— modificarea naturii unei norme, prin transformarea acesteia din normă imperativă în normă dispozitivă, semnifică indubitabil „legiferare“, altele fiind consecințele juridice ce decurg dintr-o normă imperativă decât cele ce ar decurge dintr-o normă dispozitivă. Este un truism și, în consecință, nu este cazul să se stăruie. Sub acest aspect, considerentele deciziei atacate sunt întemeiate și, de altfel, consonante practicii constante și constituționale a Curții, în sensul că aceasta nu-și poate asuma rolul de a crea, de a abroga sau de a modifica o normă juridică, or, cum tradițional s-a spus, prin reluarea expresiei originare, ea nu poate îndeplini rolul de „legislator pozitiv“.

De asemenea, este neîntemeiată și critica adusă prin cel de-al patrulea motiv de recurs, în sensul că decizia a fost dată cu aplicarea greșită a Constituției.

Problema care, în esență, constituie fondul litigiului este aceea de a stabili dacă regula imperativă cuprinsă în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977, cu privire la pensionarea femeilor la o limită de vârstă inferioară aceleia prevăzute pentru bărbați, este sau nu compatibilă cu prevederile art. 16, art. 38 și art. 43 din Constituție.

Art. 16 alin. (1) din Constituție consacră egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și „fără discriminări”, text ce trebuie coroborat cu cel al art. 4 alin. (2) din legea fundamentală, care înscrie printre criteriile discriminării și deosebirea de sex.

Textul art. 16 alin. (1) din Constituție, coroborat cu cel al art. 4 alin. (2) din legea fundamentală, vizează discriminările prohibite, nu și pe cele admisibile, vizează deci „discriminarea negativă” nu și „discriminarea pozitivă”, ținând seama de specificitatea unor situații sau de scopul realizării unei justiții distributive, pentru a anula sau pentru a diminua inegalitățile obiective. Totodată, textele constituționale arătate vizează egalitatea între cetățeni cât privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi, între care și cel la pensie, nu identitatea în tratament juridic cât privește exercitarea sau realizarea acelor drepturi. Astfel se explică nu numai admisibilitatea unui tratament juridic diferit și privilegiat față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui. Pot fi invocate în acest sens prevederile art. 32 alin. (3), ale art. 38 alin. (2), ale art. 45 și 46 din Constituție.

Art. 43 alin. (2) din Constituție consacră „dreptul la pensie”, ca drept garantat oricărei persoane îndreptățite să obțină calitatea de pensionar. Condițiile însă de realizare a acestui drept nu numai că pot, dar și trebuie să fie diferite, ținând seama de diferitele categorii de persoane susceptibile de pensionare și de criteriile pensionării. Situațiile care pot conduce la un tratament juridic diferit trebuie să aibă un caracter obiectiv, iar diferențierea în tratament să fie rezonabilă, prin prisma scopului urmărit și a rezultatelor la care se ajunge.

Protecția specială a unor persoane, prin tratamentul juridic diferit de care acestea beneficiază, nu este în principiu incompatibilă cu natura imperativă a normelor de protecție (de exemplu, protecția minorilor, protecția copiilor și a tinerilor, protecția persoanelor handicapate, ocrotirea sănătății).

Rezultă deci că prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 sunt compatibile, prin natura lor, cu cele ale art. 16 din Constituție, așa cum corect s-a reținut de instanța de fond.

De menționat că, la pronunțarea deciziei, au fost avute în vedere și deciziile adoptate în aceeași problemă de

către instanțele corespunzătoare din Austria și Germania, decizii existente la dosar, prin care s-a statuat că, cel puțin în condițiile actuale, pensionarea femeilor la o vârstă mai mică decât cea a bărbaților este admisibilă, stabilirea aceleiași vârste de pensionare pentru bărbați și femei rămânând un deziderat legislativ.

În materie de pensionare, numai aparent tratamentul juridic diferit al femeilor față de bărbați s-ar întemeia pe „deosebirea de sex”. În realitate, nu deosebirea de sex atrage un tratament juridic diferit, ci situația socială care decurge din această deosebire, situație ce justifică o protecție constituțională specială față de femei. Discriminarea nu există decât atunci când diferența de tratament juridic este pur și simplu și în mod exclusiv determinată de deosebirea de sex.

În ce privește compatibilitatea constituțională a prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 3/1977 cu cele ale art. 38 alin. (1) din legea fundamentală, se constată că, astfel cum s-a decis în mod temeinic de către completul de fond, posibilitatea de a cumula pensia cu salariul, în condițiile Legii nr. 2/1991, satisface exigențele prevederilor art. 38 alin. (1) din Constituție.

În fine, nici ultimul motiv de recurs, prin care se susține că în mod greșit prima instanță a reținut că dispozițiile criticate sub aspectul constituționalității nu încalcă dreptul la un nivel de trai decent, înscris în art. 43 din Constituție, nu poate fi primit.

Într-adevăr, în sensul art. 43 alin. (1) din Constituție, statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent. Din cuprinsul acestor prevederi se poate deduce că, prin obiectul lor și prin scopul spre care se tinde, obligațiile statului sunt preponderent obligații de mijloace, nu de rezultat. De altfel, însuși scopul declarat — asigurarea unui nivel de trai decent — trebuie apreciat în raport cu circumstanțele unui anumit stadiu de dezvoltare economică, precum și în raport cu dinamica criteriilor de determinare a nivelului de trai decent. În fine, criteriile înseși nu pot fi subiective, în raport cu exigențele fiecărei persoane pentru determinarea nivelului decent de trai. Așa fiind, este neîntemeiată și critica adusă prin acest motiv de recurs.

Având în vedere considerentele expuse, văzând și prevederile art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și pe cele ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 25 și art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

D E C I D E :

Respinge recursul declarat de Popescu Elena împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 107 din 1 noiembrie 1995. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 12 martie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Constantin Burada

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****privind transmiterea Complexului „Razim“ Unirea în proprietatea publică a statului
și în administrarea Consiliului Local al Comunei Unirea, județul Tulcea****Guvernul României hotărăște :**

Art. 1. — Se aprobă transmiterea, cu titlu gratuit, a Complexului „Razim“ Unirea, reprezentând construcții în suprafață construită desfășurată de 3.259,55 m², terenul aferent în suprafață de 2.134,98 m², precum și rețelele tehnico-edilitare în lungime de 40,80 m, situat în comuna Unirea, județul Tulcea, din patrimoniul Societății Comerciale „Hotel Egreta“ — S.A. Tulcea în proprietatea publică a statului și în administrarea Consiliului Local al Comunei Unirea, județul Tulcea.

Art. 2. — Capitalul social al Societății Comerciale „Hotel Egreta“ — S.A. Tulcea se diminuează cu valoarea de intrare actualizată a Complexului „Razim“ Unirea, fără modificarea capitalului aferent Fondului Proprietății Private III — Transilvania.

Art. 3. — Predarea-preluarea Complexului „Razim“ Unirea transmis potrivit art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:

Secretar de stat, șeful Departamentului
pentru Administrație Publică Locală,
Octav Cozmâncă

p. Ministrul turismului,
Victor Dumitriu,
secretar de stat

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 11 aprilie 1996.
Nr. 262.

GUVERNUL ROMÂNIEI**HOTĂRĂRE****privind aprobarea Acordului de cooperare științifică
și tehnologică dintre Guvernul României și Guvernul Federal
al Republicii Federale Iugoslavia**

În temeiul art. 5 din Legea nr. 4/1991,

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se aprobă Acordul de cooperare științifică și tehnologică dintre Guvernul României și Guvernul Federal al Republicii Federale Iugoslavia, semnat la Belgrad la data de 28 noiembrie 1995.

Art. 2. — Cheltuielile ocazionate de aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului acord se vor efectua în conformitate cu reglementările legale în vigoare în fiecare țară.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:

Ministrul cercetării și tehnologiei,
Doru Dumitru Palade

Ministru de stat,
ministrul afacerilor externe,
Teodor Viorel Meleşcanu

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 11 aprilie 1996.
Nr. 263.

A C O R D**privind cooperarea științifică și tehnologică
între Guvernul României și Guvernul Federal al Republicii Federale Iugoslavia**

Guvernul României și Guvernul Federal al Republicii Federale Iugoslavia (denumite în continuare *părți contractante*),

în dorința de a întări și de a dezvolta relațiile de prietenie dintre România și Republica Federală Iugoslavia, fiind convinse de importanța rolului cooperării internaționale științifice și tehnologice pentru dezvoltarea economică și socială a celor două țări,

au convenit asupra celor ce urmează:

ARTICOLUL 1

Părțile contractante vor contribui la dezvoltarea cooperării științifice și tehnologice în domenii de interes reciproc.

ARTICOLUL 2

Cooperarea științifică și tehnologică în baza prezentului acord va include următoarele:

- cercetări în comun, pe bază de proiecte specifice, în domenii ale științei și tehnologiei, convenite reciproc;
- schimb de oameni de știință și experți antrenați în proiectele de cercetare comune;
- schimb de informații și documentații științifice și tehnologice;
- folosirea în comun a facilităților de cercetare-dezvoltare și a echipamentelor științifice, în fiecare țară;
- organizarea de conferințe științifice și tehnologice, simpozioane, seminarii și expoziții;
- alte forme de cooperare științifică și tehnologică convenite reciproc de către părțile contractante.

ARTICOLUL 3

Părțile contractante vor contribui la dezvoltarea cooperării științifice, inclusiv la încurajarea contactelor directe și la schimbul de tehnologii între centrele, institutele de cercetare științifică, societățile științifice, instituțiile de învățământ superior și alte organizații românești și iugoslave.

Instituțiile, întreprinderile și organizațiile menționate pot încheia, în cadrul prezentului acord, convenții și contracte separate în vederea implementării cooperării în domenii specifice ale științei și tehnologiei. Aceste convenții și contracte pot reglementa, în mod adecvat, probleme financiare și alte aspecte legate de implementarea formelor specifice de cooperare, în conformitate cu reglementările în vigoare din fiecare țară.

ARTICOLUL 4

Părțile contractante vor sprijini participarea instituțiilor, întreprinderilor și organizațiilor din cele două țări la programele și proiectele științifice și tehnologice internaționale.

ARTICOLUL 5

Drepturile de proprietate intelectuală apărute în urma rezultatelor cercetărilor în comun, care au fost obținute în cadrul cooperării desfășurate în baza prezentului acord, vor fi exercitate în conformitate cu legislațiile naționale ale celor două țări și cu standardele internaționale corespunzătoare.

Pentru Guvernul României,
Teodor Viorel Meleşcanu,
ministru de stat, ministrul afacerilor externe

ARTICOLUL 6

În vederea unei implementări mai eficiente a prezentului acord, părțile contractante vor constitui Comisia mixtă româno-iugoslavă de cooperare științifică și tehnologică (denumită în continuare *Comisia mixtă*).

În cadrul Comisiei mixte, părțile contractante vor realiza un schimb de păreri și de experiență în probleme referitoare la politicile naționale științifice și tehnologice, reglementările economice și juridice privitoare la acestea, direcțiile prioritare ale dezvoltării științifice și tehnologice în cele două țări și vor coordona, pe această bază, direcțiile fundamentale ale cooperării științifice și tehnologice.

Activitatea Comisiei mixte va fi orientată spre crearea unor condiții favorabile organizatorice, juridice și financiare pentru implementarea cooperării științifice și tehnologice în domeniile menționate în art. 2 al prezentului acord.

Comisia mixtă va stabili programele și proiectele științifice și tehnologice comune în domenii de interes reciproc și va asigura cele mai bune condiții pentru implementarea acestora.

Comisia mixtă poate crea, în cazurile necesare, grupuri de lucru ad-hoc pentru domenii specifice ale cooperării științifice și tehnologice.

Comisia mixtă se va întruni în sesiuni, de regulă o dată pe an, alternativ în România și în Republica Federală Iugoslavia. Aceasta se va putea întruni, de asemenea, ori-când va considera că este necesar.

ARTICOLUL 7

Acest acord va intra în vigoare la data la care părțile contractante își vor notifica reciproc că acordul a fost aprobat în conformitate cu procedurile legale din fiecare țară.

La data intrării în vigoare a prezentului acord, Acordul privind cooperarea științifică și tehnologică dintre Republica Populară Română și Republica Federală Populară Iugoslavia, semnat la 27 octombrie 1956 la Brioni, își încetează valabilitatea.

Prezentul acord va fi valabil pe o perioadă de 5 ani și va fi prelungit automat pe perioade succesive de câte 5 ani, dacă nici una dintre părțile contractante nu-l va denunța în scris cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea perioadei de valabilitate.

Încetarea valabilității prezentului acord nu va influența proiectele sau programele ce se desfășoară în cadrul acestui acord și neexecutate integral la data denunțării acordului.

Încheiat la Belgrad la 28 noiembrie 1995, în limbile română și sârbă, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Guvernul Federal al Republicii Federale Iugoslavia,
Janko Radulović,
ministru dezvoltării științei și mediului

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea cantităților contingentate la exportul de produse lemnoase din pădurile administrate de Regia Autonomă a Pădurilor „Romsilva“, până la 31 august 1996

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă lista produselor lemnoase și cantitățile contingentate la export până la 31 august 1996, prezentate în anexă, din pădurile administrate de Regia Autonomă a Pădurilor „Romsilva“. Anexa face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Eliberarea licențelor pentru exportul produselor lemnoase se va face în baza normelor aprobate de Ministerul Comerțului, cu consultarea Ministerului Industriilor, Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului și Patronatului din Economia Forestieră.

Au prioritate în obținerea licențelor de export pentru cherestea de rășinoase agenții economici care recoltează masa lemnoasă din doborâturile de vânt în zonele calamitate din județele Covasna, Harghita și Mureș.

Avizul privind proveniența legală a masei lemnoase pentru lemnul tăiat sau cioplit longitudinal, spintecat sau cojit, chiar geluit, șlefuit, din rășinoase, fag, plop și alte esențe se va acorda de către Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, ținând seama de prevederile alineatului anterior.

Pentru celelalte produse lemnoase contingentate (lăzi, lădițe, paleți, europaleti, celuloză, furnir, lamele și frize de parchet din stejar, lemn lipit prin îmbinare dințată), cererile de licență vor fi însoțite de documente și de declarația pe propria răspundere a producătorului privind proveniența legală a masei lemnoase.

Art. 3. — Încasarea contravalorii exportului de cherestea de rășinoase și cherestea de fag se va face fie anticipat, fie la livrare prin acreditiv documentar sau alte forme de plată garantate, care să asigure încasarea în termenele prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 12/1995.

Contingentul pentru cherestea se repartizează agenților economici care desfășoară activități productive de exploatare și/sau de prelucrare a lemnului proporțional cu masa lemnoasă exploatată și/sau prelucrată. Aceștia pot realiza exportul de cherestea direct sau prin comisionari, situație în care valuta se va transfera comitentului.

Art. 4. — Comisia de analizare a cererilor de acordare a licenței de export și de atribuire a contingentelor de export de produse lemnoase se stabilește prin ordin al ministrului comerțului și va fi formată din specialiști din cadrul Ministerului Comerțului, Ministerului Finanțelor, Ministerului Industriilor, Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Ministerului de Interne, Departamentului de Control al Guvernului și Patronatului din Economia Forestieră.

Art. 5. — Licențele de export eliberate în condițiile prezentei hotărâri, având termen de valabilitate până la 31 august 1996, se utilizează numai de către titularii licențelor, neputând fi transmise altui agent economic.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:

p. Ministrul industriilor,
Constantin Dicu,
secretar de stat

Ministrul comerțului,
Dan Ioan Popescu

Ministrul apelor, pădurilor și protecției mediului,
Aurel Constantin Ilie

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 23 aprilie 1996.
Nr. 275.

ANEXĂ

LISTA
produselor lemnoase și a cantităților contingentate la export
din pădurile administrate de Regia Autonomă a Pădurilor „Romsilva“,
până la 31 august 1996

Produsul	Poziția tarifară	U.M.	Cantitatea
Lemn tăiat sau cioplit longitudinal, spintecat sau cojit, chiar geluit, șlefuit sau lipit prin îmbinare dințată, de o grosime care depășește 6 mm			
Din conifere	4407.10	m ³	350.000
De fag	4407.92	m ³	120.000
De plop	4407.99.91	m ³	30.000
Ex. De salcâm, mesteacăn, arin, salcie, tei etc.	4407.99.99	m ³	10.000
Furnir din fag sub 1 mm	4408.90.94	m ³	250
Furnir din fag peste 1 mm	4408.90.98	m ³	500
Lamele și frize pentru parchet neasamblate	4409.20.91	m ³	1.000
Ex. Lăzi, lădițe, coșuri, bidoane (din conifere, fag, diverse esențe moi și tari)	4415.10.10	m ³	30.000
Ex. Palete simple	4415.20.10	m ³	2.500
Ex. Europaleti, boxpaleti (alții decât cei interziși)	4415.20.90	m ³	10.000
Pastă chimică de lemn, tratată cu dizolvanți	4702.00.00	tone	5.000
Pastă chimică de lemn (celuloză), semialbită sau albită, de conifere	4703.21.00	tone	500
Pastă chimică de lemn (celuloză), semialbită sau albită, de foioase	4703.29.00	tone	10.000

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
privind exceptarea temporară de la plata taxelor vamale
a hârtiei de ziar

În temeiul art. 35 din Ordonanța Guvernului nr. 26/1993, aprobată prin Legea nr. 102/1994,

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Articol unic. — Se exceptează temporar de la plata taxelor vamale, până la 31 mai 1996, în limita unui contingent de 1.780 tone, hârtia de ziar, care se încadrează la poziția tarifară 4801.00.10 din Tariful vamal de import al României.

Contingentul se administrează prin licențe de import eliberate de Ministerul Comerțului.

PRIM-MINIȘTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:
 Ministrul industriilor,
Alexandru Stănescu
 p. Ministrul comerțului,
Ion Pârgaru,
 secretar de stat
 Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 23 aprilie 1996.
 Nr. 285.

A C T E A L E B Ă N C I I N A Ţ I O N A L E A R O M Ă N I E I

BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă

privind modificarea circularelor Băncii Naționale a României nr. 11/1995 și nr. 12/1995

1. Începând cu data de 1 ianuarie 1996 prevederile punctului 17 din Circulara Băncii Naționale a României nr. 11 din 15 martie 1995 se modifică și va avea următorul cuprins:

„17. Sucursala municipiului București a Băncii Naționale a României poate deschide și opera conturi curente pentru unitățile bancare respectând principiul «un cont, o bancă, un județ».

Unitățile bancare din raza Sucursalei municipiului București a Băncii Naționale a României, care au avut cont curent deschis până la data de 31 decembrie 1995, iar în ultimele 6 luni ale unei perioade de observare care coincide cu semestrul calendaristic au un număr mediu zilnic de instrumente de plată compensabile care depășește 300 de bucăți, pot adresa Direcției generale de plăți și urmărire a riscurilor bancare din centrala Băncii Naționale a României o cerere pentru deschiderea și operarea unui cont curent pe numele respectivei unități bancare.

Cererea va avea avizul favorabil al centralei societății bancare și al directorului Sucursalei municipiului București a Băncii Naționale a României, care va putea deschide și opera contul curent după și în condițiile aprobării scrise a Direcției generale de plăți și urmărire a riscurilor bancare.

Direcția generală de plăți și urmărire a riscurilor bancare, cu consultarea directorului Sucursalei municipiului București a Băncii Naționale a României, poate închide contul curent aprobat pe numele unității bancare cu un preaviz de minimum 3 zile bancare, adresat centralei societății bancare, cu respectarea principiului «un cont, o bancă, un județ», dacă legea nu prevede altfel.“

2. Lista unităților bancare pe numele cărora Sucursala municipiului București a Băncii Naționale a României are deschise conturi la data de 1 ianuarie 1996 este cea din anexa care face parte integrantă din prezenta circulară.

3. Termenul prevăzut la punctul 4 din Circulara Băncii Naționale a României nr. 12 din 23 martie 1995 devine 1 aprilie 1996.

GUVERNATORUL BĂNCII NAŢIONALE A ROMÂNIEI,
MUGUR ISĂRESCU

București, 11 decembrie 1995.
 Nr. 49.

LISTA

unităților bancare pe numele cărora Sucursala municipiului București a Băncii Naționale a României are deschise conturi la data de 1 ianuarie 1996

1. B.C.R. — S.M.B.	13. B.R.D. Triumf
2. B.C.R. Sector 1	14. MINDBANK — S.M.B.
3. B.C.R. Sector 2	15. BANKCOOP — S.M.B.
4. B.C.R. Sector 3	16. Banca „Ion Țiriac“ — S.M.B.
5. B.C.R. Sector 4	17. Banca „Dacia Felix“ — S.M.B.
6. B.C.R. Sector 5	18. CREDIT BANK — S.M.B.
7. B.C.R. Sector 6	19. BANC POST — S.M.B.
8. B.R.C.E. Dorobanți	20. BANC POST — Reprezentanța
9. B.R.C.E. Lipsani	21. Banca Transilvania
10. B.R.C.E. Victoria	22. Banca Internațională a Religiilor — S.M.B.
11. Banca Agricolă — S.M.B.	23. Banca București
12. B.R.D. — S.M.B.	TOTAL: 23 de conturi.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CIRCULARĂ**privind modificarea Circularei Băncii Naționale a României nr. 49/1995**

Având în vedere necesitatea asigurării continuității plăților trezoreriei statului, cu data prezentei circulare se prelungește până la 15 aprilie 1996 termenul prevăzut la pct. 3 din Circulara Băncii Naționale a României nr. 49/1995.

Prezenta circulară se transmite, prin Secretariatul general al Băncii Naționale a României, Ministerului Finanțelor, societăților bancare și sucursalelor Băncii Naționale a României.

p. GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI,
Vladimir Soare,
viceguvernator

București, 1 aprilie 1996.
Nr. 6.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CIRCULARĂ**privind modificarea Circularei Băncii Naționale a României nr. 6/1996**

Având în vedere necesitatea asigurării continuității operațiunilor de decontare cu trezoreria statului, ca urmare a deciziei Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României din data de 10 aprilie 1996, în completarea prevederilor Circularei Băncii Naționale a României nr. 6 din 1 aprilie 1996, prin care s-a prelungit, până la 15 aprilie 1996, termenul prevăzut la pct. 3 din Circulara Băncii Naționale a României nr. 49/1995, în baza prevederilor art. 28, 49 și 62 din Legea nr. 34/1991, se stabilesc următoarele:

Art. 1. — Până la data de 31 mai 1996 se va utiliza, în continuare, dispoziția de plată pentru operațiunile cu trezoreria statului.

Art. 2. — Secretariatul general al Băncii Naționale a României va transmite Ministerului Finanțelor, societăților

bancare și sucursalelor Băncii Naționale a României prezenta circulară.

Art. 3. — Prezenta circulară se va publica în Monitorul Oficial al României.

GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI,
MUGUR ISĂRESCU

București, 11 aprilie 1996.
Nr. 7.

REPUBLICĂRI

HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 864/1995*) privind instituirea controlului obligatoriu al valorii în vamă pentru unele produse provenite din import

Art. 1. — Taxele vamale și celelalte drepturi cuvenite bugetului de stat pentru produsele din import se calculează în funcție de valoarea în vamă, determinată potrivit regulilor prevăzute în Acordul pentru aplicarea art. VII din Acordul general pentru tarife și comerț și, în principal, pe baza valorii de tranzacție.

Importatorii sunt obligați să declare la autoritățile vamale valoarea reală a tranzacțiilor comerciale, dovedite cu acte justificative.

Art. 2. — Pentru produsele cuprinse în anexa nr. 1 la prezenta hotărâre se instituie controlul obligatoriu al valorii declarate. În aceste cazuri, organele vamale vor proceda astfel:

a) taxele vamale și celelalte drepturi cuvenite bugetului de stat, calculate în baza prețurilor din facturile prezentate de importatori, se încasează și se virează la bugetul de stat;

b) taxele vamale și celelalte drepturi cuvenite bugetului de stat, rezultate din diferența dintre valoarea prevăzută în anexa nr. 1 la prezenta hotărâre și cea din factură, se încasează cu titlu de garanție, iar pentru operațiunea de import se acordă liber de vamă provizoriu pe timp de 30 de zile, potrivit art. 15 din Ordonanța Guvernului nr. 26/1993 privind Tariful vamal de import al României.

Art. 3. — Când importatorul este de acord ca taxele vamale și celelalte drepturi cuvenite bugetului de stat să fie calculate în temeiul anexei nr. 1 la prezenta hotărâre, pentru operațiunea de vămuire se acordă liber de vamă definitiv.

Art. 4. — În cazul în care se recurge la vămuirea produselor cu liber de vamă provizoriu, conform art. 2 lit. b), pe declarația de valoare în vamă organele vamale menționează că în locul valorii de tranzacție se aplică metoda comparativă de determinare a valorii în vamă potrivit art. 2 din Acordul privind aplicarea art. VII din Acordul general pentru tarife și comerț.

Art. 5. — Contestațiile la operațiunile de vămuire efectuate conform prevederilor prezentei hotărâri se depun și se soluționează conform prevederilor art. 22 din Ordonanța Guvernului nr. 26/1993.

Obligația de a face dovada realității valorii de tranzacție declarate la autoritățile vamale este în sarcina importatorului.

În vederea soluționării contestațiilor, autoritățile abilitate să efectueze controlul ulterior, precum și instanțele de judecată verifică documentele prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta hotărâre și țin seama de nivelul valorilor de comercializare pe piața externă și internă.

Art. 6. — Garanțiile constituite potrivit art. 2 lit. b) se virează la bugetul de stat în termen de 10 zile de la primirea de către Direcția generală a vămilor a hotărârii judecătorești irevocabile, de respingere a contestației sau, în situația nerespectării termenelor de depunere a contestației, de la expirarea acestor termene.

Art. 7. — În cazul produselor vămuite în baza art. 2 din prezenta hotărâre, pentru garanțiile constituite și devenite exigibile nu se percep penalități de întârziere.

Pentru garanțiile constituite administrația vamală nu datorează dobândă.

Art. 8. — Se autorizează Ministerul Finanțelor ca, periodic, împreună cu Ministerul Comerțului să modifice structura listei și să actualizeze nivelul valorilor în vamă în funcție de evoluția prețurilor pe piața externă.

Art. 9. — Pe perioada aplicării prevederilor prezentei hotărâri, taxa vamală pentru produsele „Whisky” — cod tarifar 2208.30 și „Gin” — cod tarifar 2208.50 se reduce la 100%.

Art. 10. — Prevederile prezentei hotărâri se aplică experimental pe o perioadă de 6 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României.

*) Republicată în temeiul art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 152 din 12 martie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 26 martie 1996.

Hotărârea Guvernului nr. 864 din 27 octombrie 1995 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 253 din 7 noiembrie 1995 și a mai fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 954 din 29 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 5 decembrie 1995.

ANEXA Nr. 1

LISTA produselor pentru care sunt stabilite valori de comparație în scopul determinării garanției vamale

Nr. crt.	Produsul	Valoarea de comparație**)
0	1	2
1.	Țigarete*)	
	— superioare	15 \$/1.000 buc.
	— medii	10 \$/1.000 buc.
2.	Whisky	4 \$/litru
	— mărcile: Ballantine's, Teachers, Chivas Imperial, Glenkinchie, Jim Bean, Johnie Walker, Johnie Walker Black Label, Chivas Regal, J & B Black White, Cardhu Single Highland Malt, Seagram, White & MacKay, Cragganmore Single Malt, Black Label, Jack Daniel's, Bell's, Glenmorangie Pure Malt și altele similare	
3.	Whisky, alte mărci	2 \$/litru
4.	Cafea prăjită, inclusiv cu înlocuitori	1,22 \$/kg
5.	Cafea solubilă	4 \$/kg

0	1	2
6.	Bere:	
	— în cutii	0,40 \$/litru
	— în sticle sau în alte ambalaje	0,30 \$/litru
7.	Lichior	3 \$/litru
8.	Votcă	2 \$/litru
9.	Gin	3 \$/litru
10.	Alcool etilic nedenaturat, cu o concentrație alcoolică determinată în funcție de volum de 80% volum sau peste	0,60 \$/litru
11.	Alcool etilic nedenaturat, cu o concentrație alcoolică determinată în funcție de volum de până la 80% volum	0,50 \$/litru
12.	Preparate pentru spălat rufe și preparate pentru curățat	
	1.1. Condiționate pentru vânzarea cu amănuntul:	
	ex. 3402.20.90 — detergent lichid	1,10 \$/kg
	ex. 3402.20.90 — detergent praf (pungi)	0,90 \$/kg
	ex. 3402.20.90 — detergent praf (cutii)	1,00 \$/kg
	ex. 3402.20.90 — preparate pentru curățat (praf)	0,65 \$/kg
	ex. 3402.20.90 — preparate pentru curățat (pastă)	0,70 \$/kg
	1.2. Necondiționate pentru vânzarea cu amănuntul:	
	ex. 3402.90.90 — detergent lichid	0,90 \$/kg
	ex. 3402.90.90 — detergent praf	0,80 \$/kg
13.	Făină de grâu albă de panificație	
	ex. 1101.00.00 — ambalată în saci	0,25 \$/kg
	ex. 1101.00.00 — ambalată în pungi	0,28 \$/kg
14.	Tricouri din bumbac sau tip bumbac	
	ex. 6109.10.00 — pentru adulți	1,00 \$/buc.
	ex. 6109.90.30	
	ex. 6109.10.00 — pentru copii	0,75 \$/buc.
	ex. 6109.90.30	
15.	Cămăși confecționate din țesături din bumbac sau tip bumbac	
	ex. 6205.20.00 — pentru bărbați	5,00 \$/buc.
	ex. 6205.30.00	
	ex. 6205.20.00 — pentru băieți	3,50 \$/buc.
	ex. 6205.30.00	

*) Conform Ordinului ministrului de stat, ministrul finanțelor, nr. 444/1994, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 21 aprilie 1994.

**) Valoarea produselor prezentate la import se calculează proporțional cu valoarea prevăzută în lista care cuprinde unitățile de măsură specifice.

ANEXA Nr. 2

LISTA

justificărilor, documentelor și a evidențelor ce vor fi solicitate pentru soluționarea contestațiilor

— ofertele de preț ale producătorului mărfii;	— documentele privind legătura dintre importator sau
— factura comercială (eventual vizată de societatea bancară);	exportator, care pot influența prețul de tranzacție;
— contractul de vânzare-cumpărare;	— datele privind evidența contabilă a importatorului;
— documentul de transport;	— ordinele de plată în valută, vizate de societatea bancară;
— listele specifice;	— extrasul contului în valută din care s-a efectuat plata;
— contractul de asigurare a mărfii;	— actul privind recepția mărfurilor;
— polița de asigurare;	— notele contabile privind înregistrarea mărfurilor și plata acestora;
— facturile privind exportul unor mărfuri identice sau similare către alte țări decât țara de import;	— actele de vânzare către beneficiari interni;
— statutul firmei importatoare;	— documentele pentru obținerea valutei prin schimb valutar pe piața valutară;
— statutul firmei exportatoare;	— orice altă justificare sau evidență legată de tranzacția respectivă.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, telefon 668.55.58 și 614.17.39.